

Tematur: Sporløs ferdsel (Isterdalen 05.07.21.) kl 17-20

Ett arrangement under Norsk Fjellfestival. Vi samarbeidet med Mari Rødstøl Melbø i Reinheimen Nasjonalpark om opplegget.

1.-Gjennomføring:

Vi møtte de seks deltakerne ved parkeringa på nedre Kløvstien, samkjørte opp til den store parkeringa der svingene starter.

Velkommen introduksjon til turen og tema og presentasjon av deltakerne.

Snakket om dobesøk rett nedfor startsted for der var det mye dopapir. (På oppfordring fra en av deltakeren ryddet vi i området)

Gikk over elva og da vi kom til turskilt på andre siden tok vi en stopp. Her så vi over til parkeringsplassen og snakket om Reinheimen nasjonalpark, hvor viktig det er å lese infotavler, litt om skilting og merking og litt om Stikk UT! Turer og hvordan en bør parkere i henhold til beskrivelse i turbeskrivelsene ol.

Så gikk vi nedover dalen og stoppet ved ei slette hvor det var fint både for telting og hengekøyer Her snakket vi om telting/innmark/utmark ol

I granskogen hvor det er ei ny bru fant vi to gruer og en gapahuk. Her fikk deltakerne i oppgave å gå litt rundt og lete etter spor fra menneskelig aktivitet. Vi snakket om bål, og det å felle trær/bygge gapahuker el. I bålet lå det både en engangsgrill, blikkboks og poseklippe til polarbrød. Dette snakket vi om og tok med oss.

Vi passerte ei hytte og snakket om hvordan en oppfører seg rundt hytter.

På en plass med mange nyttevekster snakket vi om høsting. Det var ikke så mye bær her, men strutseving, prikkperikum, hegg, hasselnøtter ol. Det er lov å plukke men ikke ødelegge, så ikke plukk alt og ikke med roten.

Det gikk kyr det nederste området av turen, så her snakket vi om å vise hensyn til dyr på beite, lukke grinder, ikke skremme. Ta bilde av ørelapp og sende inn om en ser skadde/døde dyr.

Krysset elva og gikk til en bål plass det to hjelpere hadde tent opp, kokt kaffe og stekt vafler. Her hadde vi prat om friluftsparadokset/bærekraft mm.

På siste etappe, fra leirplassen til parkeringa hadde vi hengt opp en quiz. (Brukte svararkene til Naturquizen til Friluftsskolen. Vinner fikk dospade i premie til mye latter og begeistring.

Evaluering:

Tre timer var passe tid, men vi brukte litt for lang tid på turen (ca 2 timer) så det ble ikke god tid ved bålet. Det var litt mye vind og støy fra elva så det er ikke helt ideelt og ha en rolig samtale her.

6 deltakere, var passe gruppe men vi hadde algt opp til å være 20. Så litt bedre markedsføring kan gjøres.

Deltakerne var interesserte og ba om referat fra alt som ble sagt. Tror alle sa de hadde lært noe nytt på turen.

På spørsmål fra oss om hvordan flere skal få kjennskap til tema svare de; -flere slike kurs, - dette bør inn som tema i skolene, bedre markedsføring av allemannsPLIKTEN.

Neste gang kan kaffe og vafler være helt ferdig når vi kommer så vi slipper vente på det. Ha mer tid til diskusjon, eventuelt har noen utsagn/spørsmål klar til hele gruppa.

Ellers tenker jeg samme opplegg kan kjøres om igjen😊

Marte 07.07.21

Timebruk/utgifter:

Marte var på befarng av turen i juni	6 timer (6x 650)= 3900
Møte med Reinheimen	2 timer (2x 650)= 1300
Kursdagen med reise	12 timer (12x 650)= 7800
Gave til deltakerne (Stikk UT!-turkoppper til kaffen).	(9stkx 60)= 540
Sum:	= 21 880,-

2. Tema og innhold (stikkord)

Tema: Friluftsloven og allemannretten

I 1957 fikk vi Lov om Friluftslivet (Friluftsloven) her i Norge.

Formålet med denne loven er å verne friluftslivets naturgrunnlag og sikre almenhetens rett til ferdsel, opphold m.v. i naturen, slik at muligheten til å utøve friluftsliv som en helsefremmende, trivselskapende og miljøvennlig fritidsaktivitet bevares og fremmes.

Allemannsretten

Allemannsretten gir alle rett til å ferdes fritt og oppholde seg der de ønsker i naturen – uavhengig av hvem som eier grunnen. Den gir oss også rett til å høste fra naturen, for eksempel saltvannsfisk, bær, sopp og ville blomster.

Hovedprinsippene i allemannsretten er lovfestet i friluftsloven av 1957. Allemannsretten gir ikke bare rettigheter, det følger også plikter. Når du benytter deg av allemannsretten skal du opptre hensynsfullt og varsomt.

For å vite hvilke rettigheter allemannsretten gir deg er det viktig å forstå forskjellen på innmark og utmark.

Innmark er dyrka mark, hager, hustomter ol

Utmark er fjell, skog, hei, strand, myr ol

Parkering:

En kan parkere på offentlig vei så lenge en ikke er til fare eller hindring for andre. Vis hensyn til grunneiere og følg henvisninger i turbeskrivelser om hva man kan parkere. Spør grunneier om du er usikker. Les skilt og infotavler, de kan gi nyttig informasjon om området en skal gå i.

Underveis:

- hold hun i bånd
- vis hensyn til andre
- ikke forstyrr husdyr unødig, respekter båndtvang og lukk grunder
- ikke går over innmarker
- hvordan kan vi sette minst mulig spor på stier med stor slitasje?

Ved rasteplassen/leirsted:

Bålforbud fra 15.april – 15.okt

Om du vil tenne bål bruk eksisterende gruer der det finnes.

Man kan kun samle tørre kvister til ved, der det er lite ved ta med ved hjemmefra. (det kan være egne bestemmelser i nasjonalparker og verneområder)

Lag aldri bål på fast fjell, det blir svart og kan sprekke opp.

Forlat aldri bål med glør i ved fare for skogbrann

La det helst brinne opp, fjern kubber som ikke er oppbrent

Aluminiumsfolie, bleier ol brinner ikke opp og er utrivelig å komme til, så ikke kast dette på bålet.

Rydd leirsteder når en forlater det

Sitat:

Indianeren lager lite bål, sitter nært og holder seg varm.

Den hvite mann bygger store bål, sitter langt fra og fryser.

Telt/hengekøyer; i utmark minst 150 meter fra bebodde hus/hytte (og ikke til ulempe/sjenanse for andre) kun to døgn i lavlandet uten grunneieres tillatelse.

Gapahuk; en må ha grunneieres tillatelse til å bygge slike.

Søppel:

Ta med alt av søppel hjem. Og plukk gjerne opp etter andre også. Vær klar over at dyr kan finne på å spise det meste og det kan skade de å få plastikk, blikkbokser ol i magen.

Plukke/høste:

En kan plukke blomster og bær til eget forbruk. Men ikke om det er til skade. Døde greiner og trær kan brukes til ved, men en kan ikke hugge skjære i friske trær uten grunneiers tillatelse.

Dobesøk:

Gå på du før du skal ut på tur (og minn andre på det om du skal ha med ei gruppe ut på tur eks skoleklasser)

Bruk utedoer el der det finnes.

Skal du bæsje gå langt vekk fra stien eller området en er på. Grav ett hull hvor du bæsjer oppi, legg papiret oppi (eller putt det i en pose og ta det med hjem) og legg så torv/stein el oppå.

Er dere flere avtal hvor do området er.

Ta hensyn til drikkevannskilder.

Mari snakket om nasjonalparker og verneområder

Ved bålet snakket vi om friluftspadokse

Bilder fra turen:

Deltakerne; Marte Melbø (FNR), Tom Andres, Mari Melbø (Reinheimen), Inger Ellingsberg, Urpu (urpu.guide@gmail.com) Lise Fredrikke Engdahl, Unn Doknæs og en gutt til 😊

Vinner av dospade

